

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirde-
tésért jutányosabb. Nyilvter: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-utca 50. szám, Kócsk Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Drágasági pótlék.

□ Az *Eperjesi Lapok* legutóbbi számában a városi tisztviselők fizetésemelése tárgyában legutóbb tartott értekezlet volt ismertetve. Elvi szempontból véve, helyes határozatban állapodott meg az értekezlet s úgy vagyok informálva, hogy az adózó-polgárság teljes mértékben osztja azt a nézetet, miszerint a hasonló viszonyok között levő rendezett-tanácsú városok adatainak összegyűjtése s betekintése nélkül nem volna lelkiismeretes és komoly annak kimondása, vajjon emeljük-e vagy sem a városi tisztviselők fizetését.

A tárgyilagosság érdekében azonban — a mennyiben ez a kérdés már úgysis nyilvánosságra jutott — nem lehet hallgatással mellőzni az értekezleten elhangzott és pedig igen komoly helyről jött azt az indítványt sem, mely szerint, legalább a mostani drágaságra való tekintettel; a tisztviselői karnak egy évre méltányos drágasági pótlék szavazzassék. Nem mellőzhető ennek az indítványnak nyilvánosságra hozatala azért sem, mert azt az értekezleten jelen volt városi képviselők — értesülésünk szerint — valamennyien tárgyalásra alkalmasnak találták. És mert az ilyen fontos ügyeknek a polgárság körében való előzetes szellőztetése s megismertetése mindig jobb, semmint a meglepetés-szerű indítványoknak elhamarkodott elintézése, ennél fogva bizvást számítok arra, hogy az *Eperjesi Lapok* legutóbbi számában ismertetett tényállásnak ezt a kiegészítést szívesen fogadja az eddig tájékozatlan olvasó közönség.

Jelen sorok írójának, mint a képviselőtestü-

let egyik tagjának, nézete egyébként az, hogy más városok költségvetésére s tisztviselői fizetésére nézve beszerzendő anyag aligha fogja támogatni az eperjesi városi tisztviselők fizetésemelésének időszerűségét. Ellenben igenis indokoltnak tartom azt, hogy más városok példáját követve, a mostani feltűnő drágasági viszonyokra való tekintettel, szavazzon meg a városi tisztviselőknél a képviselőtestület egy évre — minden további igény nélkül — drágasági pótlékot. Így járt el Bártfa szab. kir. város is, a melynek képviselőtestülete legutóbb 20% drágasági pótlékot szavazott meg a tisztviselőinek egy évre. Ezen a tényen nem változtat semmit sem az, hogy a törvényhatósági közgyűlés ezt a határozatot nem hagyhatta jóvá a miatt, mert a szükséges fedezet egyáltalán ki nem mutatott.

Más szempontból is helyesebbnek tartanám azt, ha rendszeres fizetésemelés helyett egyelőre csupán az időhöz kötött drágasági pótlék megszavazása kerülne napirendre. Tudvalevő ugyanis, hogy a községek közigazgatási költségeinek az állam által leendő részbeni fedezése tárgyában nagyarányú országos mozgalom indult meg s éppen nem állítható, hogy ez a mozgalom eredménytelen lesz. Sőt szinte érthetetlen az, hogy a községek közigazgatási költségeinek közálladalmi költségekből való részbeni fedezetére nézve mindeddig illetékes helyről lépések nem tettek. Hiszen átruházott hatáskörben a községek is éppen úgy végeznek állami érdekű funkciókat, mint akár a törvényhatóságok, községi jegyzők stb. Az osztó igazság kétségkívül azt követeli ez esetben, hogy a

községi közigazgatási terhek egy részének fedezését is vállalja magára az állam.

A mennyiben ez bekövetkeznék, az esetben a városi tisztviselők fizetése bizonyára jelentékenyen emelkedni fog s így a felvetett kérdés nálunk is egyszeriben megoldást fog nyerni.

Czélsebbnek tartanám tehát ebből a szempontból is azt, ha az eperjesi városi tisztviselők fizetésemelésének ügye ezidő szerint egészben levétnék a napirendről; tisztviselő-karunk lelkesen csatlakozzék a jelzett országos mozgalomhoz; másrészt pedig — ha ezt érdekei elodázhatlanul követelik — az egy évre megszavazandó drágasági pótlék tárgyában tegye meg inkább a lépéseket.

Lapunk zártakor még a következő cikket kaptuk:

Észrevételek

o lap utolsó, okt. 9. számában megjelent «Fizetésrendezés» cz. vezércikkhez
— Egy városi képviselőtől. —

Legyen szabad ez ügyben az én véleményemet is kifejeznem, minthogy az említett képviselőtestületi értekezleten részt nem vettem, mert hát nem volt tudomásom róla.

Általában egyetértek a vezércikkkel. Kiemelendőnek tartom azonban a következőket:

Elsőben, hogy az Eperjes sz. kir. városi tisztviselők fizetésemeléséről fölvetett kérdés most, az inséges évben, sehogysem időszerű. Ámbátor meglehet, hogy éppen az inséges év indította a városi tisztikart arra, hogy az e lapokból ismert emlékiratot a városi képviselőtestülethez benyújtani készül. A mint hogy az említett vezércikk is említi, hogy a beállott drágaság miatt a fizetésből élő tisztikar alig elviselhető tél előtt áll. És mert máskülönben csaknem érthetetlen, hogy az 5 év előtt fölemelt fizetés máris új emelésre szorulna.

Habár én a városi tisztikarnak mentől jobb dotációját legőszintebben kívánám, ezt mégis függőnek

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

«KOSSUTH.»

- Az Eperjesi Széchenyi-kör 1904. évi pályázatán jutalmazott mű. -

Jellege: «1802. szept. 19.»
Írta és a Kör 1904. szept. 18-ikán tartott diszgyűlésén felolvasta:
dr. Tóth Sándor. (Folyt. és vége.)

V.

A haza-megváltás munkája mindkettejüké. Elváltatott fogalomná váltak, mint a magyarnak örökéletű sorsában alapvetés és megoldás, két egymásba átlépő életfolyamat, energia, mely nem enyészhetik el s csupán forma-váltó szerepeiben alakul át.

Széchenyinek maga elől kellett menekülnie, mikor Kossuth magát önmagából és kora viszonyaiból erőszakkal emelte ki. Széchenyit az eszmék kiáradó folyamata sodorta el, Kossuthot a kicsapó nemzeterő áramlása edzette meg. Amaz élőhalottja lett reform-eszméinek, emez az eszmék szülőoka, ki az áldozat szíve véreinek hullásától, mint a Niebelungok hőse, új erőre kapva végezte megváltó szerepét.

Minő volt ez a szerep?

Magyarország története 1848/9-ben egy üstökösnek lángfolyamatú járása. A szem megrebbenve pillant egy-egy lépése felé, mely milliárd mérföldnyi utat jelöl, s már a következő pillanat új fázisokra mutat. A magyar népjog és szabadság kibontakozásában ugyanannyi a változat és ugyanolyan s szinte megdöbbentő a gyorsaság. Igazán szárnyal az idő, s szárnyacsapásai után hova-hamarabb nem ismer magára az új magyar A feudalizmusra terrorizmus, erre álmok, z z álmokra káprázatos fordulatok, majd teljes megvalósulása mind-

annak, a mit évszázadok alig sejtettek, ímetten óhajtanak, utóbb egetvívó sérelemmel követelnek s a mi mégis — a megoldás percében — nem kijózanít, hanem mámorba ringat... Soha nem képzelt eredmény: a magyar népgéniusz, mely mióta idegen elemek közt megszorult, bujókálva tengette életét: íme a saját oltárára jutott! A nemzet belőle merít küzdelmeihez ösztönt, tőle tanulja ideáljait!

Valóban a magyar szabadságharcznak: az eszmeinek és a megtorlás harcának történetében sok volna az érthetetlen, ha a nemzeti szellem váratlan térfoglalását éppen a korszak két vezéralakja nem magyarázná. Gondoljunk az 1848. júl. 5-iki pesti első népképviselői országgyűlés kínos helyzetére, a mikor az idők hajnalhasadását hirdetné s ugyanakkor népfirtó faji támadások véstüze szökemlik szemébe! Vagy rá hat nap mulva a Kossuth-szózatra, mely rémes fegyverre kiáltása a jogvédő magyarnak. Aztán messze zeng: hegyen és völgyön, az ország szívében és a mérhetetlen rónán zúg tova az ének, hogy «Kossuth Lajos azt izente...» Aztán Magyarország, a kitagadt árva, mostoha sorsát egyetlen ember kezébe teszi le, a ki mindent tegyen: alkosson, teremtsen, szálljon szembe a veszedelem áradatával és mentse meg, a mi megmenthető... S ha meg nem menthető: tagadja meg, ha kell, egykor hirdetett mérsékletét s törje szét az utolsó gátakat... 1848. ápr. 11-ikétől, az erkölcsi győzelem riadójától, 1849. ápr. 19-ikéig egy rövidke s mégis mi hosszú év! Év, a minőt nem jegyeztek sehol a történelembe. Hősök harcának, a magyar szabadság atyja embererőt meghaladó küzdelmének, elborulásunknak, kétségbeeső reménykedésünknek tanúja... Aztán Világos következett, aug. 17-ikén pedig Kossuth Lajos búcsúja és a

sír, «hol nemzet sülyed el» S nincs többé tenyérnyi föld e hazában, csak a melyik a magyar Golgotha...

Vérözönbe fult Magyarország napja, Kossuth Lajosra pedig az az idő következett el, a mikor «cselekvéssel hazájának többé nem használhatott».

«Tudott-e a hitrege Ádámja nyugodni — olvasom vallomását későbbi visszaemlékezéseiben — tudott-e, mikor az Éden kapuja bezárult mögötte? Hát megnyugodhatott-e Ő, a ki a katasztrófa után, mely népet s magát — sorsukban és érzelmeinkben — egyformán sújtotta, a jog és igazság Istenének sugallatára nem akart lemondani?... Egy elborult világ várt reá, hova sirva, panaszos szózatall szállongott utána a hazai szellő; hol egyetlen igaz barát — egykor ádáz ellenségünk — a török, de maga is csak megroskadtan, inkább a tehetetlenség szimpátiáival fogadta.

S mégis a jobb jövőbe vetett bizalommal határozott. «Szenvedni fog nemzetem irtózatot, de nem hal bele» — hangzott jóslata.

S mint a pálma, nőtt a rároscadó terhek s a felelősség súlya alatt. Akkor nőtt még nagyobbra: a felszabadítás munkáját fegyver nélkül, pénz nélkül, összeköttetések nélkül, csekély rokonszenv mellett, inkább az «in effigie» kivégzettek torzképétől s béelt orvgyilkosok töreitől megborzadt világ bámulata közepette vállalta el.

Az Egyesült Államok sietett hozzá elsőnek: a szabadság népe. Majd a francziák hatalmas császára eltöltte partraszállását Marseilleben, de utóbb szövöttek vele. Útja tovább diadalmenet: Londonban a népjog eszméjének, New-Yorkban a köztársaságának hódít frigyársakat; Washingtonban a szenátust tüntetésre ragadja el; londoni beszédeivel és felolvasásaival meg-

CHOCOLAT KOHLER
világhírű finom gyártmány
Egyedüli eljárásító nagyban Magyarországon:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST VIII. József körút 37-39.

Amerika.
Abfahrt von Havre jeden Samstag.
Fahrkarten durch die
Französische Linie.
Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung, inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahnfahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die
Französische Linie
Wien, IV., Weyringerg. 8.

Jobb cipőzetnek
Chevreaux, Box calf, borjúbőr stb.
elismert legjobb a
GLOBIN,
mert fáradtság nélkül
pompás fényt ad!
Védi és puhává teszi a bőrt.
Legegyszerűbb kezelés.
A legtöbb üzletben kapható.
Fritz Schulz jun., Akt.-Ges., Eger i. B., Leipzig.

Van szerencsénk a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy Eperjesen, a **Szebeni-út 6.** számú házban egy
Magyaralföldi, Gémes-féle házikenyér-sütődét
rendeltünk be. Midőn a n. é. közönséget kérjük, hogy bármikor meggyőződést szerezzen a kenyérsütés tisztaságáról, egyúttal arra bátorodunk figyelmeztetni, hogy **csakis az a valódi Gémes-féle alföldi házikenyér,** melynek minden egyes kenyeren az **alanti címke** van felragasztva.
Tisztelettel **Magyaralföldi Gémes-féle házikenyér-sütőde,**
Eperjes, Szebeni-út 6.
Kapható Kónya Miklós úrnál Főutcza **43.**
Eperjesen: Holländer Samu úrnál Főutcza **127.**
Rosenberg Jakab úrnál Lőcsei-út **13.**
Gidon Kálmán úrnál Bártfai-út
és a sütődében Szebeni-út **6.**

Schicht-szappan
„szarvas“ vagy „kulca“
Jegygyel
legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.
Mindenütt kapható!
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Keil-lakk
legkitünőbb mázolószer puha-padló számára.
Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
Mindenkor kaphatók:
Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Delice Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi — és többé mást nem szíhat
legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.
Gyári raktár:
Zahler Mór nál Eperjesen.

Vérszegénység, étvágytalanság, sápkór, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény
a **KRIEGNER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR
E nagyon kellemes ízű ital kiváló sajátosságait az orsz. egészségügyi tanács is méltatta és ajánlására a belügyminisztérium engedéllyel látta el. — Nagy üveg ára **6 korona**, kis üveg **3 kor. 20 fillér.** — Kapható gyógyszerárakban.
Főraktár: **KRIEGNER GYÖRGY „Korona”-gyógyszertára, Budapest, VIII., Kálvin-tér.**

„MAYER“-gépgyár
vas- és fémöntöde részvénytársaság, Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.
Készít mindennemű kitünő 2-50 lóerőig. szerkezetű **Benzin- és szivó-gázmotorokat**
Benzin-motoros cséplőkészletek.
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

tartom elsősorban a városnak általános pénzügyi helyzetétől. Számba kell vennünk ugyanis nemcsak a tisztakar helyzetét és nemcsak a képviselőtestület személyes érzetét, hanem — a mi éppen a képviselőtestületnek kötelessége — tekintettel kell lennünk azon túlnyomó számban levő szegényes városi közönségre, mely az adóját nagynehezen, sokszor csak árvereztetés útján képes fizetni. Mivel pedig a tisztviselők fizetésemelése csakis új adópótlékkal létesíthető, következőleg én az *Eperjesi Lapok*-ban a fizetésemelésre vonatkozólag fölvetett kérdés másodikához azt is megkivánnám, hogy: készíttessék egy hiteles kimutatás arra nézve is, hogy az adófizetések a jelenben jobbak vagy rosszabbak-e, mint a közelmúltban (7—10 év előtt) voltak? Kivált, hogy azok a mostani inséges év végével miképen mutatkoznak s a jövő év I. és II. negyedében miképen fognak mutatkozni? Mert ennek mérvadó fontossággal kell birtania az új adópótlék kivetésére!

Egyébként vessünk a jelenben párhuzamot városunknak a fizetéséből élő, másrészt annak keresete után élő közönsége között. Így azt találjuk, hogy az elsőnek legalább le nem apad a jövedelme, holott tagadhatatlan, hogy inséges évben — mondhatni — minden kereslet fogy; következőleg a fix-fizetéssel nem bíró közönség még megapadt jövedelemmel kénytelen a drágaság ellen küzdeni.

Igazságos vagy méltányos lenne-e tehát ezen már úgys jobban sújtott osztályt még egy új adóval megterhelni, és megterhelni — mint láttuk — a körülményekhez képest éppen a jobb helyzetben levő osztály javára?

Az igaz, hogy a tisztviselői fizetések a megélhetésre a rendes körülmények közt is alig elégségesek; de kérdem: más oldalon nincsenek-e sokkal többen és még szorultabb helyzetben?

Mindezek után lelkiismeretes meggyőződése, hogy a jelen inséges évben városunknál fizetésemelésnek csak akkor lenne jogosultsága, ha egyes megüresedett állásokra folyamodó nem lenne.

Magva tehát a dolognak, hogy a jelenben fizetésemelésnek helye nincsen és ha egyes városi hivatalnokok csakugyan nem tudnának sehogysem, minden igények kizárásával sem megélni adósság nélkül, úgy ezen, méltányosság szempontjából, csakis drágasági pótlékkal és a szegénysorsú adófizetők új megterhelése nélkül szabad segíteni, nehogy máskülönbön hatványosan ártsunk.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör háziestéinek sorozata a következőkben lett megállapítva:

1904. november	9-ikén	felolvasás.	
"	"	16-ikén	zeneestély.
"	"	23-ikén	felolvasás.
"	"	30-ikén	zeneestély.
"	december	7-ikén	felolvasás.
"	"	14-ikén	zeneestély.

ostromolja az angol jogérzést s az olasz egység eszméjének kialakulásában döntő politikai tényezőnek bizonyul, a kinek szavára ismét reménykedések közt dobban meg itthon a magyarság szíve.

Az önfeláldozó bizakodás hullámverései közt így vezeti át *tíz hosszú év*. Hérosszá avatja az európai néptudat, dalba szövi nevét a hazai föld, a nemzet *atyjának* nevezi... Aztán *Solferino* ítélet kegyetlen igazsággal álmodozásunk felett!

Lezárul a kép; Deák Ferencz bölcsesége veszi át a felszabadítás művét. A kiegyezés *neki* az önkéntes száműzetés keresztjét újította meg; sem megalkudni, sem hívó szövegnek engedni nem tudott. Még a *hontalanság* gondolata sem rettentette vissza, hogy elveit megtagadja.

«Hagyjatok engem békével, atyámfiai! — izente közénk — mert illik nekem az én tisztémnek minden igazságát betöltenem... *«Élő tiltakozás»* akart maradni: a független Magyarország elvülhetetlen jogainak lánggalos órangyala; idegenben, turini magányában; a hontalanság soha nem hegedő sebeivel; végső lehelletig biztatva, intve és óva *«Iratái»*-val nemzetét. Kasszandra szerepében, melyet magára nézve hálátlannak mond, kitartani: maradt élete alkonyatán feladata. *«S Kasszandrának, sokban, igazsa volt...»*

1905. január	11-ikén	zeneestély.	
"	"	18-ikén	felolvasás.
"	"	25-ikén	zeneestély.
"	február	1-jén	felolvasás.
"	"	8-ikén	zeneestély.
"	"	15-ikén	felolvasás.
"	"	22-ikén	zeneestély.
"	márczius	1-jén	felolvasás.
"	"	8-ikén	zeneestély.

A háziesték kezdete mindenkor esti 6 órakor.

A háziesték külön műsorát mindenkor a Kör hivatalos közlönyében: az *Eperjesi Lapok*-ban fogjuk közölni s ezek a műsorok a Kör helyiségében s *Kösch Árpád* egyll. pénztáros úr üzletében is ki lesznek függesztve.

Az előadásokat a közölt napokon a nemzeti-színi lobogónak a «Fekete sas» épületére való kitételével is jelezni fogjuk.

Az ú. n. művész-szobákban (a kisteremben) keresztül zeneestélyek alkalmával senkinek sem szabad átjárni, vagy ott tartózkodni.

SZINHÁZ.

Évek hosszú sora óta nem működött Eperjesen olyan jól szervezett színtársulat, mint a milyen *Krémer Sándoré*, a kinek Szatmárról, illetve Nagykárolyból jött színtársulata okt. elején kezdte meg két hónapra terjedő itteni szereplését. Valóban örövendünk, hogy végre teljes elismeréssel adózhatunk szerződötetett színgazgatónk helyes érzelme s áldozatkészsége iránt. Az eddigi előadásokból megismertük az új tagokat s elmondhatjuk, hogy csaknem valamennyi elsőrendű ereje a társulatnak. Ezzel a társulattal minden tekintetben szép sikert érhet el színgazgatónk, feltéve, hogy a szereposztásnál a közönség óhajait is figyelembe veszi, továbbá a heti-műsor megállapításában arányosan ad helyet a különféle műfajoknak. A mi a szereposztást illeti, meg kell jegyeznünk, hogy kiváló társulati tagokat mindenféle statisza-szerepben felléptetni egyet jelent azok vonzó egyéniségének lejárásával. Ettől őszinte jóakarattal óvjuk az igazgatót. Sajnos, hogy a vidéki társulatokhoz — tudomásunk szerint is — alig szerződik egy-két tag önálló szerepkörre, hanem valóságos potpourri-szerepkörre. Ezzel a helyzettel azonban a színgazgatónak túlságosan visszaélni sosem tanácsos. Ellensúlyozásképen a jövőben mindig rá fogunk mutatni az indokolatlan s bosszantó szereposztásokra.

A heti-műsor arányos megállapítására is hangsúlyozottan kérjük igazgatónk. A túlzott operette-és bohózat-kultuszról tartózkodjék, mert nem is igaz az, mintha Eperjesen csakis ilyen műfajok mellett existálhat egy színtársulat. Olyan kitűnő színművek, mint pl. a legutóbb előadott *«Tetemrehívás»*, hozzá olyan gondos kidolgozásban, mindig nagy hatást gyakorolnak közönségünkre s vonzanak. A mostani erővel — bíztást állíthatjuk — színművek s jobbízű végjátékok bemutatása is éppen úgy fog vonzani, mint az operettek s bohózatok.

A hét estéi nagyjából igen élvezetesek voltak.

Az *«Áldozati bárány»* okt. 10-ikén másodikban kazagtatta végig a szép számú publikumot. Nincs ugyan

egybe a túlzásig vitt helyzetkomikumnál, de másrészt nem tartozik a sikamlós kétértelműségek sorába s mindvégig mulattató. Kendi Boriska és Tisztai, Szőke, Peterdi és Szentés a lehető legjobbak voltak. Papir a legkisebb szerepből is pompás alakítást tud csinálni.

A *«Czigánybáró»* kedden csak félig telt házat adott. Pedig egyike ez a legértékesebb zenéjű Strauss-operetteknek. Az előadás teljesen kielégítő volt. Bár Áldori (Barinkay) hangja nem volt egészen rendben, mégis Hugonai Irénnel (Szaffi) énekelte duettjei s Havi Rózsinak (Arzéne) egészen kellemes éneke s természetesen Szentés Zsupánja foglalták le a siker túlnyomó részét.

A *«Tetemrehívás»* — a melyet szerdán, okt. 12-ikén mutattak be — premier volt. Elismeréssel adózunk Krémernek, hogy Kazaliczky Antal öreg színésznek ezt a feltűnést keltett társadalmi színművét — a mely csak e nyáron került először színpadra — olyan hamar megismertette velünk. Új, érdekes probléma nyer helyes megoldást a négyfelvonásos színműben. Gyalán György adótárnok sikksaszt s elítéli őt évre. Felesége a nyomor küszöbén, végső kétségbeesésében elválk tőle s régi leánykori udvarlójának, az őt rajongásig szerető, gazdag s nemes szívű Radányinak nyújtja kezét. Teszi ezt abban a feltevésben, hogy sikksaszt férje szeretőkre költötte el a pénzt s ezért fel sem keresi őt a börtönben. Gyaláné második férjével megelegetten él; becsüli, tiszteli, de igazi szerelem nélkül. Második férje gyöngéd, figyelmes és vagyonát neje első házasságából származó egyetlen leányára akarja hagyni. Közben Gyalán kiszabadul a börtönből s felkeresi leányát, a ki egyedül maradt meg neki. Az anya nem akarja megengedni az apa és leánya találkozását s követeli, hogy Gyalán egyezze bele abba, hogy Radányi adoptálja a leányát. Gyalán elutasítja, mire az asszony kéri, majd megvetőleg követeli a «sikksaszt» apától a leányt. A harmadik felvonás hatalmas jelenetek láncolata. Gyalán felfedi a sikksasztás titkát Elmondja, hogy neje nek gőgös, de tönkretjuttat apja váltót hamisított s egy napon felkereste őt az adóhivatalban s térden állva könyörgött, hogy négy napra segítse őt ki. Nagy lelki küzdelmek után — feleségére való tekintettel — megtette. A négy nap letelt. Apósa fizetni nem tudott. Boldogtalanán tett vejtől bocsánatot kért s megmérgezte magát kint az erdőben, vállán vadászfegyverével s tényleg azt hitték, hogy szívészélhűdés ölte meg. Közben rovacnoltak, s Gyalán a börtönbe jutott — családjáért, neje apja miatt. A tárgyaláson azt vallotta, hogy elkártyázta a sikksaszt pénzt. Neje való tekintettel nem akarta a leszámolt apóst megbecsteleníteni. Feláldozta tehát magát. Gyalánra borzasztó hatással van mindez; őrvöngéi fájdalomában, hogy férjét eltaszította s jobban szereti most, mint valaha Gyalán nem indul meg könyörgésén. A boldogtalan asszonyt ott hagyja s egyetlen megmaradt boldogságával, leányával, elmegy — új életet alapítani.

Gyalán szerepét *Pataki Riza*, Gyalánt *Krasznai Ernő* személyesítették. Mindketten rendkívüli hatással

VI.

Ha folytatódnám, újra el kellene mondanom újjászülésünk egész történetét, hogy szemtől-szemben lássák Önök a nemzet-megváltó alakot, ki mintha Aladin gyűrűjét forgatná, csodabájú képsorozattá bővölte át feudális országunkat; mint Prometheus, az istenek oltáráról a szeretet tüzeit hozta le közénk; s mint Mózes, a demokratikus eszmék diadalával a szabad, a független haza sorsát mutatta meg a magyarnak.

Megért az idők teljessége: *Széchenyi* érlelte; kifejtkezett a szabadság, egyenlőség, testvériség vágya: itt, a döntő pillanatban *Kossuth* leste el s ragadta meg a döntő momentumot. Egy egész emberöltőnél hamarabb pillantotta meg. S megeredt a szó hangzatos ajkán: fegyverrel, a minő kevésnek adatott, ostromolta s döntötte meg a kishitűeket. Elméletet vesz át: a Széchenyit és a doctinaireket s belőle a népképviselői alapon álló, felelős kormányt valósítja meg; a demokrácia nevében küzdelemben sodorja a nagyokat s az arisztokratizmus lemondó szerepében látatja igazi diadalunkat; ellenzékét támaszt és vezet, a mely nem tűr érdekevel ellenkezőt s mindenre tör, a mit elérni kell, s ezzel az ellenzékkel teszi* az ok népévé a magyart, logikai nemzetté, a mely Európa jogrendjével összhangban a nagy emberiség testvérvénévé avatkozhatott.

Igaza volt Kossuthnak. Ha hallgat *Széchenyi* inté-

* Grünwald B., «Az új Magyarország.»

seire s bevárja 1848. forrongásának utójátékait, talán sohasem jutunk oda, a hol vagyunk. A jogfolytonosság kiküzdése: diadal *neki* s örök biztosíték *nekünk*.

Az alkotó képzelem szárnyalásában, a kompozíció merészségében, az államférfiúi belátás mélyreható voltában *Széchenyi* az elsőség, a ki európaibb, modernebb; a képzelem rögtönző ereje pedig s a színező erő, a hangbája, a tekintet parancsa, a szemek tüze, az egész lénynek a feladatba átolvadása s a hideg számítás hiánya a Kossuth vonásai. *Széchenyi* jobban ismeri az elméket, Kossuth a szíveket; amaz nem boldogságra és nem boldogításra született, emez mindkettőre; amaz ezért azzá az eszményképpé jegeczesült ki a köztudatban, melyet beérni csak töreksznünk; emez olyanná, melyet szívünkben külön oltárra helyeztünk. Tanulni *Széchenyit* meggyünk, lelkesedésünk, függetlenség-vágyunk kútfeje pedig mindig Kossuth marad. * * *

A nemzet-megváltás határvonalán találkozott szellemök. *Itt* van ránk nézve is a mesgye, hol eszményeik kultusza minket, utókort összehozhat.

Legyen ennek tanúságtétele a Széchenyi-kör mai emlékünnepé is. A kit *égisziül* választottunk, annak lelke üdvözli ma köztünk s velünk a másik nagy szellemet: a magyar népjog és szabadság megteremtőjét, a kinek mindent köszönhet nemzetünk, még azt is, hogy *Széchenyi Istvánt* Magyarország tanítómesterének ismerte meg s fogadta el az utóvilág.

A mindenről gondoskodó természetnek bámulatos gyógyereje érvényesül a Schmidthauer-féle

Igmándi
= KESERŰVÍZ-FORRÁSBAN, =

mely a *leghivatottabb természetserű és ártalmatlan* gyógyítója az emberi szervezet belső bajainak, u. m.: *székrekedés* és abból eredő *étvágyhiány*, *gyomorérfyuvadás*, *aranyér* és *vérbőség*nél, pártalan hatású mint ivókúra hosszabb használatra *elkővéredés*, *szívelhajasodás* és az avval járó *nehéz légzésnél*, *sárgaság*-, *máj*- és *léptaganatnál* stb. — Főraktár Eperjes és vidékére **Bohrandt J. V.** kereskedésében. — Utasítás mellékelve. — Főszékküldés a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban.

Egész üveg 50 fill., félüveg 30 fill. Az egyedüli természetes keserűvíz, a mely kis üvegben is kapható

és sikerrel játszottak Patakinak ritka szép alakja, hangjának bármely szenvedély kifejezésére való alkalmas volta, Krasznainak gyönyörű organuma, higgadsága, mindig esztétikus magatartása s játékán élő nagy intelligenciája valóban emlékeztetett ezt a szép előadást. A 3-ik felvonás után háromszor tapsolták ki őket s az egész közönség a legteljesebb meelégedéssel hagyta el a színházat. A sikerben igen nagy része volt még *Kendi Boriskának*, *Garai Ilusnak*, *Szentesnek* és *Szöke Sándornak*.

Csütörtökön ismételték az *«Adám és Éva»* cz. igen ügyes és kedves zenéjű operettet

Pénteken az únost úntig letárgyalt *«Postásfiú és a lúga»* került előadásra.

A jövő hét műsora. *Hétfőn*, zónaelőadásban: *«Tavaszi»*, operette. — *Kedden*: *Kornai Margit* betegsége utáni első fellépte: *«Katalin»*, operette. — *Szerdán*: *«Tetemrehívás»*, színmű, itt másodsor. — *Csütörtökön*: *«Hajdúk hadnagya»*, operette — *Pénteken*, zónaelőadásban: *«Sulamith»*, keleti opera — *Szombaton*: *«Pesti nők»*, nagy operette-ujdonosság. — *Vasárnap*: ugyanaz.

Múzeumok és könyvtárak

a magyar nemzeti művelődés szolgálatában.

A *Wlassics Gyula* elnöklete alatt működő Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa terjedelmes jelentésben számol be 1904. évi működéséről.

A dr. Fodor Oszkár szerkesztésében közrebocsátott e jelentés kiemeli az év ama legkiemelkedőbb mozzanatát, hogy a Tanács volt elnöke, *Berzeviczy Albert*, 1903. nov. 3-ikán vallás- és közoktatásügyi miniszterre neveztetvén ki, lemondott a Tanácsnál viselt elnöki állásáról s helyébe a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének bizalma *Wlassics Gyula* volt közokt. minisztert választotta meg.

Berzeviczy Albert az azért a nagy szolgálatokért, a miket a hazai múzeum- és könyvtárügy terén az Orsz. Tanácsnál kifejtett, azóta, hogy *Szell Kálmán* utódként átvette a Tanács vezetését, a legmelegebben méltatja a jelentés.

Wlassics Gyula, a Tanács új elnöke, a közoktatásügyi kormányzat éléről került a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Szövetsége élére s az ő áldásos működése teremtette meg javarészen e két kulturális intézményt, a melyekre jelentékeny kulturális feladatok megoldását ő ruházta rá.

Az Országos Tanács, azon hagyományokhoz híven, melyek *Szell Kálmán* és *Berzeviczy Albert* neveihez fűződnek, haladva és munkálkodva, *Wlassics Gyulával* az élén, ebben az esztendőben munkájának már pozitív eredményeit is bemutatja jelentésében. Az Országos Tanács saját kebeléből két szakbizottságot: a tudományos és nem-tudományos jellegű gyűjtemények szakbizottságait köldötte ki, a melyek ez évben is szakszerűen készítették elő az Országos Tanács számára a hatáskörükbe utalt egyes ügyeket. A magyarországi népkönyvtárak állapotáról híu képet kívánt a Tanács összeállítani s felhívást intézett a forgalmi adatok közlése céljából a népkönyvtárak kezelőihöz s a beérkezett statisztikai adatokból állította össze e népkönyvtárak 1904. évi állapotának jelentését. A Tanácsnak már ez évben sikerült számos helyen az olvasási kedvet annyira fokozni, hogy az általa felállított népkönyvtárak könyvanyagának a gyarapításáról kell már a közel jövőben gondoskodni. A helyek, a hová ez évben a Tanács új népkönyvtárakat küldött, mindenkoron vagy helyszíni tanulmányozás, vagy a közigazgatási hatóságok véleményadása alapján választottak ki, s a megválasztásnál irányadó szempontokul vétettek elsősorban az illető vidék lakosságának érdeklődése a népkönyvtár iránt, továbbá tekintettel volt a Tanács arra, hogy úgy a tiszta magyar, mint a vegyesajkú lakossággal bíró helyek, valamint a nagyobb városok és kisebb községek is egyenlő arányban jussanak népkönyvtárakhoz. Ez évben először bocsátotta az Országos Tanács a külön-külön szekrényvel és mindennemű kezelési nyomtatvánnyal felszerelt *vándor-könyvtárakat* körütra, s ezek elhelyezésénél is az volt az irányadó szempont, hogy a tiszta magyar községeken kívül egyes nemzetiségi vidékek is könyvtárakhoz jussanak. A vándor-könyvtárak alap gondolata az, hogy miután szegényebb községekben, tanyákon és telepeken lehet-

tetlen oly állandó könyvtárakat létesíteni, a melyek a lakosság igényeit éveken és évtizedeken át kielégítsék, s mivel évről évre költség hiánya miatt új könyvanyaggal nem lehet gyarapítani a könyvtárt, viszont pedig a már kiolvasott anyag nem képes a lakosság érdeklődését a könyvtár s ilyen módon a magyar irodalom iránt ébren tartani, ennél fogva az ilyen községekből vagy tanyákból az egész könyvtárt át kell szállítani a könyvek elolvasása után egy másik községbe, a hova viszont a már kiolvasott könyvtárt kell cserébe hozni E könyvtárak vándorlása mellett minden községben az irodalomnak új és új munkái tartják ébren az érdeklődést a nemzeti irodalom iránt és terjesztik a nemzeti művelődést 40 helyen létesítettek is már ily vándor-könyvtárakat.

Fontos hivatása van azoknak a népkönyvtáraknak, a melyeket függetlenül az Országos Tanács működésétől, a földművelésügyi miniszter helyez el évről évre az ország különböző részein. E könyvtárak közül egyenkint 100 korona értékben 70 könyvtárt szerelt fel a Tanács ez évben szépirodalmi művekkel Iparosok szakszerű művelését célzó szakkönyvtár létesítését is tervelte a Tanács; e nagyfontosságú kérdés tanulmányozását gr. Teleki Sándor vállalta el. A népkönyvtárak különösen szorgalmas, buzgó kezelői közt ez évben a Tanács 1000 kor.-át osztott szét mint rendkívüli jutalmat.

A Tanács a jövőben a népkönyvtári akció egyik pontjául az ifjúsági egyesületeket kívánja tekinteni s e végből összeköttetésbe lépett a Népiskolai Ifjúsági Könyvtárakat Intéző Bizottsággal

Az Országos Tanács munkaprogramjából még legközelebb megoldásra vár a régészeti leletek ügyének törvényhozási rendezése. Egy bizottság fog az ingó műemlékek és leletek törvényjavaslat-tervezetével foglalkozni, mihelyt br. Forster Gyulának *«A műemlékek és leletek védelme a magyar és a külföldi törvényhozásban»* cz. művének második kiadása elhagyja a sajtót.

A Tanácsnak a tudományos jellegű gyűjtemények fejlesztésére irányuló tevékenysége a rendes évi segélyek kiosztására vonatkozó javaslatok és a költségvetési előirányzat tárgyalásán kívül egyes új múzeumok létesítése érdekében megindult társadalmi mozgalmak felkarolására és helyes irányba való terelésére szorított. Így a Tanácstól indult ki a kezdeményezés a *Sárosvármegyei Múzeum* létesítése ügyében, a melyre a bártfai városháza múzeumi célokra való átalakításának állami támogatása nyújt kedvező alkalmat. A lefolyt évben több helyen indult meg a mozgalom az országban oly egyesületek létesítésére, a melyek nyilvános gyűjtemények fenntartását tűzték ki közvetlen vagy közvetett feladataikká.

A lefolyt esztendőben immár az Országos Tanács által létesített s a Tanács felügyelete alá tartozó népi és vándor-könyvtárak száma 228 volt.

Az Orsz. Tanács a vidéki nép- és vándor-könyvtárak könyvanyagát szaporítani óhajtván, megkeresést intézett a m. kir. minisztériumokhoz, hogy a saját kiadásukban megjelent vagy megvásárolt műveket a vidéki könyvtárakban való elhelyezése céljából a Tanácsnak rendelkezésére bocsássák.

Tárgyalást indított a Tanács Jókai műveinek népies kiadása iránt, mert közóhajtság ma már az, hogy Jókai művei olcsóbb árban is hozzáférhetővé tétessenek.

A tanács javaslatára 18 nagyobb közművelődési intézmény számára 28,000 koronát folyósított a közoktatásügyi kormány.

Beküldetett.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Becsés lapja legutóbbi 41. számában a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányának egyes tanítók jutalmazására vonatkozó gyűléséről megjelent ismeretése a *Magyar Kisdudnevelés és Népoktatás* című, szerkesztésem alatt levő tanügyi lap szintén e tárgyban irt ama rövid jelentését, mely szerint a jutalmakat a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya közvetítésével a vármegyei közművelődési alap adja — jóhiszemű tévedésnek tulajdonítja

Minden vitatkozás nélkül egyszerűen hivatkozom Sárosvármegye alispáni hivatalának e tárgyra vonatkozó 1430/1904. sz. utalványrendeletére, mely szerint a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya kérelmére tanítók jutalmazása s iskolák taneszközökkel való segélyezése végett 2410 koronát utalványoz a választ-

mánynak Sárosvármegye közművelődési alapjából. Egyúttal kéri a népnevelési szakválasztmányt, hogy az engedélyezett összeg fölhasználásánál annak a *törvényhatósági közművelődési alaphoz való származását minden esetben feltüntetni sziveskedjék»*.

A jóhiszemű tévedést tehát nem a *Magyar Kisdudnevelés és Népoktatás* szerkesztősége, de az *Eperjesi Lapok* tisztelt tudósítója követte el.

Általános tájékozódás végett még csak annyit, hogy Sárosvármegye törvényhatóságának egyik nemes intenciója az, hogy méltányolván a Széchenyi-kör nagyjelentőségű kulturális hivatását, közművelődési alapja évenként jutalmakra és segélyezésekre szánt pénzüsségét a jutalmazásban való ítélkezés jogával átadja a népnevelési szakválasztmányának. Különben e jutalmazásokat a közművelődési alap a népnevelési szakválasztmány közvetítése nélkül — tisztán a kir. tanfelügyelő véleményes javaslata alapján — saját hatáskörében is eszközölhetné. És ezért fölösleges az *Eperjesi Lapok* tisztelt tudósítójának amaz érzékenysége, hogy a Széchenyi-kör mindnyájunk által féltve őrzött tekintélyét s önállóságát szemben helyezi azzal az igazsággal, mely szerint a jutalmakat és segélyezéseket tényleg a vármegyei közművelődési alap adja.

Így lévén, a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányának e tekintetben — hiába, ez magyar nyelven így van — csak közvetítő a szerepe. Ez azonban távolról sem vág a Széchenyi-kör önállóságába, sőt jelentőségét nagyban emeli.

Jelen helyreigazító soraim becses lapjában leendő szíves felvételét ismételen tisztelettel kérem,

Eperjes, 1904. október 10.

Beér Ferencz,
a M. Kisdudnevelés és Népokt. szerkesztője.

HIREK.

* **Bubics Zsigmond** — kalocsai érsek. A kassai egyházmegye nagy tudású püspökét — mint értesülünk — a király ki fogja nevezni kalocsai érsekké. Egyházi körökben már régebben beszélnek a tervbevett kitüntetéséről, határozott formában csak az utóbbi napokban lépett föl ez a hír, mikor már a fővárosi befentesek is mint befejezett tényről beszéltek róla.

* **Ev. ref. istenitisztelek.** Ma, vasárnap, október 16-ikán délelőtt 11 órakor úrvacsorával egybekötött ev. ref. istenitisztelek lesz az ág. hitv. ev. templomban. Ez alkalommal *Takács János* kassai tábori-lelkész fog predikálni.

* **Egyházfelügyelő-választás.** A plavniczai ág. h. ev. egyházközség a megüresedett felügyelői állásra — mint értesülünk — dr. *Flórián Károly* jogakadémiai tanárt választotta meg. A megválasztásról szóló jegyzőkönyvi kivonatot szept. 12-ikén *Pifko Gusztáv* lelkész vezetése mellett egy küldöttség adta át az újonnan megválasztott felügyelőnek.

* **Hivatalvizsgálat.** Dr. *Grynaeus Géza* királyi törvényszéki elnök négy napon keresztül a bártfai kir. járásbíróság hivatalait vizsgálta s okt. 10-ikén tért vissza Bártfáról.

* **Gondnoksági kinevezés.** Báró *Ghillány Imre* főispán kinevezte a kisszebeni állami elemi iskolai gondnoksághoz elnökké *Eiszelt Antal* polgármestert; rendes tagokká: *Bohus Nándor* ág. h. ev. egyházfelügyelőt, *Hartsár Péter* cz. prépost, *esperes-plábanost*, *Havrillay Sándor* városi főjegyzőt, *Kárpáti József* nyug. áll. igaztanítót, *Rosenfeld Ignác* izr. hitk. elnököt, *Sommer József* v. pénztárnokot, *Szmracsányi József* ügyvédet, *Toppiczter György* v. tiszt. ügyész és *Zombory Bertalan* v. tanácsnokot. Hivatalból a gondnokság rendes tagja: dr. *Rosenfeld Samu* városi t. főorvos és *Krausz István* állami ig. tanító. A gondnokság alakuló ülését — a kir. tanfelügyelő elnöklete alatt — szept. 27-ikén tartotta meg. A bártfai áll. el. isk. gondnokság — ugyancsak a kir. tanfelügyelő elnöklete alatt — szept. 23-ikén alakult meg.

* **Nyugdíjazás.** A m. kir. pénzügyminiszter *Hegyesi Adolf*, Eperjesen állomásozó pénzügyőri főbiztosnak az állandó nyugalomba leendő helyzetét elrendelte.

* **Áthelyezés.** *Kovács József* girálti járásbíróági végrehajtót az igazságügyminiszter a miskolczi kir. járásbíróságához áthelyezte

* **Eljegyzés.** *Perényi Herman* tiszavárkonyi gyógyszerész e napokban jegyezte el *Spiegel Vilmos* kisszebeni papírgyáros leányát *Melaniet*.

Sirolin

A legkiválóbb tanácsok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál ajánljatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czzeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

és sikerrel játszottak Patakinak ritka szép alakja, hangjának bármely szenvedély kifejezésére való alkalmas volta, Krasznainak gyönyörű organuma, higgadtsága, mindig esztétikus magatartása s játékán előlő nagy intelligenciája valóban emlékeztetett tetteket a szép előadást. A 3-ik felvonás után háromszor tapsolták ki őket s az egész közönség a legteljesebb meglepődéssel hagyta el a színházat. A sikerben igen nagy része volt még *Kendi Boriskának*, *Garai Illusnak*, *Szentesnek* és *Szöke Sándornak*.

Csütörtökön ismételték az *«Adám és Éva»* cz. igen ügyes és kedves zenéjű operettet

Pénteken az únost úntig letárgyalt *«Postásfiú és a hűga»* került előadásra.

A jövő hét műsora. *Hétfőn*, zónaelőadásban: *«Tavas»*, operette. — *Kedden*: *Kornai Margit* betegsége utáni első fellépte: *«Katalin»*, operette. — *Szerdán*: *«Tetemrehívás»*, színmű, itt másodszer. — *Csütörtökön*: *«Hajdúk hadnagya»*, operette — *Pénteken*, zónaelőadásban: *«Sulamith»*, keleti opera — *Szombaton*: *«Pesti nők»*, nagy operette-újdonás. — *Vasárnap*: ugyanaz.

Múzeumok és könyvtárak

a magyar nemzeti művelődés szolgálatában.

A *Wlassics Gyula* elnöklete alatt működő Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa terjedelmes jelentésben számol be 1904. évi működéséről.

A dr. Fodor Oszkár szerkesztésében közrebocsátott e jelentés kiemeli az év ama legkiemelkedőbb mozzanatát, hogy a Tanács volt elnöke, *Berzeviczy Albert*, 1903. nov. 3-ikán vallás- és közoktatásügyi miniszterre neveztetvén ki, lemondott a Tanácsnál viselt elnöki állásáról s helyébe a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének bizalma *Wlassics Gyula* volt közokt. minisztert választotta meg.

*Berzeviczy Albert*et azokért a nagy szolgálatokért, a miket a hazai múzeum- és könyvtárügy terén az Orsz. Tanácsnál kifejtett, azóta, hogy *Szell Kálmán* utódként átvette a Tanács vezetését, a legmelegebben méltatja a jelentés.

Wlassics Gyula, a Tanács új elnöke, a közoktatásügyi kormányzat éléről került a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Szövetsége élére s az ő áldásos működése teremtette meg javarészen e két kulturális intézményt, a melyekre jelentékeny kulturális feladatok megoldását ő ruházta rá.

Az Országos Tanács, azon hagyományokhoz híven, melyek *Szell Kálmán* és *Berzeviczy Albert* neveihez fűződnek, haladva és munkálkodva, *Wlassics Gyulával* az élén, ebben az esztendőben munkájának már pozitív eredményeit is bemutatja jelentésében. Az Országos Tanács saját kebeléből két szakbizottságot: a tudományos és nem-tudományos jellegű gyűjtemények szakbizottságait köldötte ki, a melyek ez évben is szakszerűen készítették elő az Országos Tanács számára a hatáskörükbe utalt egyes ügyeket. A magyarországi népkönyvtárak állapotáról hí képet kívánt a Tanács összeállítani s felhívást intézett a forgalmi adatok közlése céljából a népkönyvtárak kezelőire s a beérkezett statisztikai adatokból állította össze a népkönyvtárak 1904. évi állapotának jelentését. A Tanácsnak már ez évben sikerült számos helyen az olvasási kedvet annyira fokozni, hogy az általa felállított népkönyvtárak könyvanyagának a gyarapításáról kell már a közel jövőben gondoskodni. A helyek, a hová ez évben a Tanács új népkönyvtárakat küldött, mindenkoron vagy helyszíni tanulmányozás, vagy a közigazgatási hatóságok véleményyadása alapján választattak ki, s a megválasztásnál irányadó szempontokul vétettek elsősorban az illető vidék lakosságának érdeklődése a népkönyvtár iránt, továbbá tekintettel volt a Tanács arra, hogy úgy a tiszta magyar, mint a vegyesajkú lakossággal bíró helyek, valamint a nagyobb városok és kisebb községek is egyenlő arányban jussanak népkönyvtárakhoz. Ez évben először bocsátotta az Országos Tanács a külön-külön szekrényvel és mindennemű kezelési nyomtatvánnyal felszerelt *vándor-könyvtárakat* körütra, s ezek elhelyezésénél is az volt az irányadó szempont, hogy a tiszta magyar községeken kívül egyes nemzetiségi vidékek is könyvtárakhoz jussanak. A vándor-könyvtárak alappondolata az, hogy miután szegényebb községekben, tanyákon és telepeken lehet-

etlen oly állandó könyvtárakat létesíteni, a melyek a lakosság igényeit éveken és évtizedeken át kielégítsék, s mivel évről évre költség hiánya miatt új könyvanyaggal nem lehet gyarapítani a könyvtárt, viszont pedig a már kiolvasott anyag nem képes a lakosság érdeklődését a könyvtár s ilyen módon a magyar irodalom iránt ébren tartani, ennél fogva az ilyen községekből vagy tanyákból az egész könyvtárt át kell szállítani a könyvek elolvasása után egy másik községbe, a hova viszont a már kiolvasott könyvtárt kell cserébe hozni. E könyvtárak vándorlása mellett minden községben az irodalomnak új és új munkái tartják ébren az érdeklődést a nemzeti irodalom iránt és terjesztik a nemzeti művelődést 40 helyen létesítettek is már ily vándor-könyvtárakat.

Fontos hivatása van azoknak a népkönyvtáraknak, a melyeket függetlenül az Országos Tanács működésétől, a földművelésügyi miniszter helyez el évről évre az ország különböző részein. E könyvtárak közül egyenkint 100 korona értékben 70 könyvtárt szerelt fel a Tanács ez évben szépirodalmi művekkel. Iparosok szakszerű művelését célzó szakkönyvtár létesítését is terve vette a Tanács; e nagyfotosszerű kérdés tanulmányozását gr. *Teleki Sándor* vállalta el. A népkönyvtárak különösen szorgalmas, buzgó kezelői közt ez évben a Tanács 1000 kor.-át osztott szét mint rendkívüli jutalmat.

A Tanács a jövőben a népkönyvtári akció egyik pontjával az ifjúsági egyesületeket kívánja tekinteni s e végből összekötöttségbe lépett a Népiskolai Ifjúsági Könyvtárakat Intéző Bizottsággal.

Az Országos Tanács munkaprogramjából még legközelebb megoldásra vár a régészeti leletek ügyének törvényhozási rendezése. Egy bizottság fog az ingó műemlékek és leletek törvényjavaslat-tervezetével foglalkozni, mihelyt br. *Forster Gyulának* *«A műemlékek és leletek védelme a magyar és a külföldi törvényhozáiban»* cz. művének második kiadása elhagyja a sajtót.

A Tanácsnak a tudományos jellegű gyűjtemények fejlesztésére irányuló tevékenysége a rendes évi segélyek kiosztására vonatkozó javaslatok és a költségvetési előirányzat tárgyalásán kívül egyes új múzeumok létesítése érdekében megindult társadalmi mozgalmak felkarolására és helyes irányba való terelésére szorított. Így a Tanácsból indult ki a kezdeményezés a *Sárosvármegyei Múzeum* létesítése ügyében, a melyre a bártfai város-háza múzeumi célokra való átalakításának állami támogatása nyújt kedvező alkalmat. A lefolyt évben több helyen indult meg a mozgalom az országban oly egyesületek létesítésére, a melyek nyilvános gyűjtemények fenntartását tűzték ki közvetlen vagy közvetett feladataikká.

A lefolyt esztendőben immár az Országos Tanács által létesített s a Tanács felügyelete alá tartozó népi és vándor-könyvtárak száma 228 volt.

Az Orsz. Tanács a vidéki nép- és vándor-könyvtárak könyvanyagát szaporítani óhajtván, megkeresést intézett a m. kir. minisztériumokhoz, hogy a saját kiadásukban megjelent vagy megvásárolt műveket a vidéki könyvtárakban való elhelyezésé céljából a Tanácsnak rendelkezésére bocsássák.

Tárgyalást indított a Tanács *Jókai* műveinek népies kiadása iránt, mert közóhajítás ma már az, hogy *Jókai* művei olcsóbb árban is hozzáférhetővé tétessenek.

A tanács javaslatára 18 nagyobb közművelődési intézmény számára 28,000 koronát folyósított a közoktatásügyi kortánya.

Beküldetett.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Becsés lapja legutóbbi 41. számában a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányának egyes tanítók jutalmazására vonatkozó gyűléséről megjelent ismertetése a *Magyar Kisdudnevelés és Népoktatás* című, szerkesztésem alatt levő tanügyi lap szintén e tárgyban irt ama rövid jelentését, mely szerint a jutalmakat a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya közvetítésével a vármegyei közművelődési alap adja — jóhiszemű tevédeknek tulajdonítja.

Minden vitaközös nélkül egyszerűen hivatkozom *Sárosvármegye* alispáni hivatalának e tárgyra vonatkozó 1430/1904. sz. utalványrendeletére, mely szerint a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya kérelmére tanítók jutalmazása s iskolák taneszközökkel való segélyezése végett 2410 koronát utalványoz a választ-

mánynak *Sárosvármegye* közművelődési alapjából. Egyúttal kéri a népnevelési szakválasztmányt, hogy az engedélyezett összeg fölhasználásánál annak a *törvényhatósági közművelődési alaphoz való származását minden esetben feltüntetni sziveskedjék*.

A jóhiszemű tevédek tehát nem a *Magyar Kisdudnevelés és Népoktatás* szerkesztősége, de az *Eperjesi Lapok* tisztelt tudósítója követte el.

Általános tájékozódás végett még csak annyit, hogy *Sárosvármegye* törvényhatóságának egyik nemes intenciója az, hogy méltányolván a Széchenyi-kör nagyjelentőségű kulturális hivatását, közművelődési alapja évenként jutalmakra és segélyezésekre szánt pénzeszeget a jutalmazásban való ítélkezés jogával átadja a népnevelési szakválasztmánynak. Különben e jutalmazásokat a közművelődési alap a népnevelési szakválasztmány közvetítése nélkül — tisztán a kir. tanfelügyelő véleményes javaslata alapján — saját hatáskörében is eszközölhetné. És ezért fölösleges az *Eperjesi Lapok* tisztelt tudósítójának amaz érzékenysége, hogy a Széchenyi-kör mindnyájunk által féltve őrzött tekintélyét s önállóságát szemben helyezi azzal az igazsággal, mely szerint a jutalmakat és segélyezéseket tényleg a vármegyei közművelődési alap adja.

Így lévén, a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányának e tekintetben — hiába, ez magyar nyelven így van — csak közvetítő a szerepe. Ez azonban távolról sem vág a Széchenyi-kör önállóságába, sőt jelentőségét nagyban emeli.

Jelen helyreigazító soraim becses lapjában leendő szives felvételét ismételtlen tisztelettel kérem,

Eperjes, 1904. október 10.

Bécs Ferencz,
a M. Kisdudnevelés és Népoktatás szerkesztője.

HIREK.

* **Bubics Zsigmond** — kalocsai érsek. A kassai egyházmegye nagy tudású püspökét — mint értesülünk — a király ki fogja nevezni kalocsai érsekké. Egyházi körökben már régebben beszélnék a turbevetti kintintésről, határozott formában csak az utóbbi napokban lépett föl ez a hír, mikor már a fővárosi befentesek is mint befejezett tényről beszéltek róla.

* **Ev. ref. istenitisztelek.** Ma, vasárnap, október 16-ikán délelőtt 11 órakor úrvacsorával egybekötött ev. ref. istenitisztelek lesz az ág. hitv. ev. templomban. Ez alkalommal *Takács János* kassai tábort-lélekész fog predikálni.

* **Egyházfelügyelő-választás.** A plavniczai ág. h. ev. egyházközség a megüresedett felügyelői állásra — mint értesülünk — dr. *Flórián Károly* jogakadémiai tanárt választotta meg. A megválasztásról szóló jegyzőkönyvi kivonatot szept. 12-ikén *Pifko Gusztáv* lelkész vezetése mellett egy különdtség adta át az újonnan megválasztott felügyelőnek.

* **Hivatalvizsgálat.** Dr. *Grynaeus Géza* királyi törvényszéki elnök négy napon keresztül a bártfai kir. járásbírósg. hivatalait vizsgálta s okt. 10-ikén tért vissza Bártfáról.

* **Gondnoksági kinevezés.** Báró *Ghillyán Imre* főispán kinevezte a kisszebeni állami elemi iskolai gondnoksághoz elnökké *Eisztel Antal* polgármestert; rendes tagokká: *Bobus Nándor* ág. h. ev. egyházfelügyelőt, *Hartsár Péter* cz. prépost, *esperes-plábanost*, *Havrillay Sándor* városi főjegyzőt, *Kárpáti József* nyug. áll. igaztanítót, *Rosenfeld Ignác* izr. hitk. elnököt, *Sommer József* v. pénztárnokot, *Szmrecsányi József* ügyvédet, *Toppiczter György* v. tiszti ügyész és *Zombory Bertalan* v. tanácsnokot. Hivatalból a gondnokság rendes tagja: dr. *Rosenfeld Samu* városi t. főorvos és *Krausz István* állami igaztanító. A gondnokság alakuló ülését — a kir. tanfelügyelő elnöklete alatt — szept. 27-ikén tartotta meg. A bártfai áll. isk. gondnokság — ugyancsak a kir. tanfelügyelő elnöklete alatt — szept. 23-ikén alakult meg.

* **Nyugdíjazás.** A m. kir. pénzügyminiszter *Hegyesi Adolf*, Eperjesen állomásozó pénzügyőri főbiztosnak az állandó nyugalomba leendő helyzetét elrendelte.

* **Áthelyezés.** *Kovács József* girálty járásbírósg. végrehajtót az igazságügyminiszter a miskolczy kir. járásbírósg. h. elnökévé áthelyezte.

* **Eljegyzés.** *Perényi Herman* tiszavárkonyi gyógyszerész e napokban jegyezte el *Spiegel Vilmos* kisszebeni papirgyáros leányát *Melaniet*.

Sirolin

A legkiválóbb tanácsok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czegeggyel legyen ellatva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

* **Nekrológ.** Vettük és részvétel közlünk az alábbi szomorújelentést: «Alulirottak — a maguk, valamint számos rokonaik nevében — fájdalomtelt szívvel jelentik szeretett édesanyjuk, illetve anyós és nagyanyjuk: özv. *Tahy Jánosné* úrnőnek élete 78-ik évében, folyó évi október 13-ikán reggel, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunyását. A megboldogult hült tetemeit. f. évi október 15-ikén délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a nyirjesi sírkertbe örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig f. évi október 16-ikán fog a nyirjesi templomban az egék Urának bemutatni. Nyirjes, 1904. október 13-ikán. Áldás és béke lengjen drága porai felett! *Tahy János, Tahy Pál, Tahy Zsuzsika, Tahy György* nevével és gyermekeivel, mint gyermekei»

* **Adomány.** *Rosenberg Hermanné* úrnő az Eperjesi izr. Nőegylet tb. elnöknője, 10 koronát adományozott az egyletnek. Fogadja kegyes adományáért hálás köszönetünket. *Az elnökség.*

* **A kisszebeni új állami iskola felavatásának ünnepe.** Szép és nagyszabású ünnepélyt rendezett Kisszeben városa áll. elemi népiskolájának felavatása alkalmával. Az ünnepély fényét nagyban emelte br. *Ghillány Imre* vármegyei főispánjának a megjelenése, ki, mint a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselője, személyes látogatásával tisztelte meg Kisszeben városát. Eperjesről és vidékéről a reggeli vonattal érkeztek meg a vendégek, kiket Eiszelt Antal városi polgármester szép beszéddel üdvözölt. Ez üdvözlésre *Matávovszky Béla* kir. tanácsos, tanfelügyelő válaszolt. Az ünnepély megkezdése előtt hálaadó istentisztelet volt mindkét vallásfelekezeti templomban. 9 órakor a felavatandó új iskolába gyűlt a közönség, a hová br. *Ghillány Imre* is megérkezett, kit Eiszelt Antal polgármester meleg szavakkal üdvözölt s rendelkezésére bocsátotta az új épületet. Br. *Ghillány Imre* hatalmas, magasröptű beszéddel válaszolva, az összes jelenlevőket üdvözölte s az épületet — miközben az emlékirat és a zárókö elhelyeztetett — átvette s annak fontosságát, mint a tudomány és műveltség első csúcsának a szülőhelyét méltatta, czélját kijelölte s azon óhajjal adta át rendeltetésének, hogy majdan ebből az épületből is vallásos, erkölcsös s derék hazafiak kerüljenek ki. Közben az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet daloskőre *Beér Ferencz* tanár vezetése mellett a Himnusz s az ünnepély végeztével a Szózatot énekelte. Ezután a sáros-vármegyei tanítótestület tartotta meg nagy érdeklődés mellett rendes évi s egyszersmind díszközgyűlést is, melynek fénypontját *Jakubek Ludmilla* kapi áll. tanítónő felolvasása képezte. A tanítógyűlést bankett követte, mely alkalommal először br. *Ghillány Imre* Ófelségére a királyra mondott felköszöntőt, ezután Eiszelt Antal polgármester a főispánt köszöntötte, majd pedig *Mata-vovszky Béla* kir. tanácsos, tanfelügyelő folytatta a tórszót, melynek csak akkor lett vége, midőn a társaság már feloszlott. Délután 5 órakor a gimn. tornacsarnokában műkedvelői előadás volt. A szereplők — kivétel nélkül — valósággal remekeltek. Este 9 órakor reggelig tartó, igen sikerült táncmulatság következett. *N. Z.*

* **A Magyar Túristaegylet Eperjesi Jogász-és Theologus-osztálya** október 19-ikén szerdán d. u. 3/4 6 órakor a Kollégium dísztermében, vettett képek bemutatásával egybekötött turista-felolvasást rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Elnöki megnyitó. *Tartja Obál Béla*, az Osztály elnöke. 2. Költemények *Irta dr. Jankovich Marcell*. Bemutatja dr. *E. Nagy Olivér* jogtanár. 3. Innsbrucktól *Meránig*. Útiképek *Tirolból*. *Irta és felolvasa dr. Flórián Károly* jogtanár. A felolvasás folyamán 40 felvétel kerül a Széchenyi-kör vetítógépjén bemutatásra. A vetítést *Peskó Ödön* főgimn. tanár vezeti. Czélszerű színházi látcsövet vinni. Ezen első estély beléptidj-mentes.

* **Külmisziói előadás.** *Ruhland H.* bázeli miszió-nárius — ki 25 éven át állott Indiában a külmisziói szolgálatában — okt. 12-ikén a Kollégium nagytermében az akad. ifjúságnak s a jelenlét nagyszámú ev. női közönségnek igen tartalmas és tanulságos egyórai szabad-előadást tartott a pogány-miszió világot hódító útjáról és hatalmáról. Ebből megtudtuk, hogy az indiai misziói iskolákban az elemiektől kezdve a főiskoláig egy millió tanítványa van s hogy Indiának 33,000 millió istene van. Meggyőzően fejtegette a pogány-miszió krisztusi eredetét, annak világraszóló kulturális hatalmát, a brahmanizmus vallását, a pogány-miszió gyakorlatának nehézségeit s megragadó példákkal (*Carey, Moffard* s az előkelő brahman ifjú buzgósgát) illusztrálta saját tapasztalataiból a miszió útját, módjait, hatását és eredményeit. Főleg a keleti nehéz-betegségek leírása s a 20 millió indiai rabszolgá helyzete bilincselte le a hallgatóság figyelmét. Az előadás elején *Liptai Lajos* s a végén *Draskóczy Lajos* elkész mély buzgósgái imát mondott. Az énekpontokat *Ssánik Ernő* akad. ének-

tanár és *Szende* theologus kísérte. A Kollégium s a theologia tanárkara nevében német nyelven dr. *Szlávik Mátyas* theol. dékán s a belmissziói egyesület nevében *Wallravenstein Jakab* theol. üdvözölte a finom előadást miszió-nárius, ki az üdvözlőkre lelkes eljenzések között meghatottan válaszolt s érczes hangja mellett idegen-szerű előadása alig volt érezhető. Az előkelő vendég *Mosánszkyne Paula* úrasszony háznál szívesen látott vendége volt. Másnap külön a nőknek az indiai nők helyzetéről és életmódjáról s külön a theologusoknak elméleti alapon a külmiszió lényegéről, feladatáról és eszközeiről tartott nagyrészt előadást. Esmében gazdag előadásai maradóan benyomással voltak a hallgatókra.

* **Erdőőri szakvizsga.** A földmívelésügyi miniszter a felsőmagyarországi vármegyék részére a szakvizsga székhelyül Kassát állapította meg

BERGER kávéházának pontosságai (preciziós) tekeasztalai és kellei ezidő szerint legtökéletesebbek a billárd-technikában.

* **Új torony a bártfai ferenczrendiek templomán.** A bártfai ferenczrendi szerzet új díszes toronyai óhajta felcserélni a templom régi fatornyát. A torony tervezetét *Kollacsek Vilmos* városi építész szerkeszti.

* **József főherczeg Szanatórium-Egyesület.** A mint értesülünk, a József főherczeg Szanatórium-egyesület elhatározta, hogy az országban szanatóriumi hölgybizottságot alakít. Jó forrásból arról értesülünk, hogy a bizottság városunkban is több előkelő hölgyet kér föl a hölgybizottság szervezésére. A fölkerendő tagok az egyesület védnöke *József kir. herczeg* aláírásával díszes oklevelet kapnak, melynek művészi rajzán egyik nagy festőművésznők most dolgozik. Az egyesület elhatározta, hogy az első népszanatórium épületében elhelyezendő márványtáblán örökíti meg azoknak a lelkes hölgyeknek neveit, a kik a nemzeti veszedelem ellen való küzdelemben a legnagyobb tevékenységet fejtették ki. A szanatóriumi hölgybizottság alakítása valóban szép, nemes és üdvös gondolat. És a derék egyesület valóban jól számít, midőn a magyar hölgybizottságot keresi meg. Mert minden ügynek győznie kell, a melyet a magyar nő fölkarol.

* **O. M. K. E.** Az Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesülés ügyvivő igazgatósága szeptember 25-ikén megtartott ülésén elhatározta, hogy a központi iroda az egyesülés összes tagjainak felvilágosítást — ad először a magyarországi bejegyzett czégekről, másodsor mindennemű közigazgatási, adó- és illetékügyekben. Ez utóbbiak tekintetében a központi iroda tevékenysége felvilágosítás megadására szorítkozik, míg az egyes esetekben való közbenjárás az Egyesülés czéljához képest csakis akkor foghat helyet, ha az illető esetben valamely közérdekű sérelem merülne fel. A felvilágosítások díjtalanok, csupán a válaszbélyeg melléklendő. A közigazgatási, adó- és illetékügyekben a tevékenység máris megkezdődött. A czégekre vonatkozó adatoknak hiteles összeállítását is megkezdte már az O. M. K. E., és már a jövő hó közepén abban a helyzetben lesz, hogy a kívánt felvilágosításokat megadhatja. Október hó 16-ikán az O. M. K. E. igazgatósága gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés az Egyesülés tevékenységéről. 2. A szövetségi törvénytervezet tárgyalásának olytatása. 3. Az ügyvivő-igazgatóság, a választmány és a kerületek ügyrendjének tárgyalása. 4. Elnöki jelentés a takarmányszállítási díj-kedvezmények ügyében. 5. A választmányi ülés időpontjának megállapítása. 6. A sajtó szolgálat szervezése.

Jó könyvek

magyar, német, francia és angol nyelven **RÉVAI SAMU** könyvkereskedésében kaphatók.
Jegyzékek kívánatra ingyen.

* **Kirándulás.** A múlt heti szép időt igyekezett felhasználni a kir. kath. főgimnázium 26 növendéke, a kik *Jakobei, Turek* és *Wick* tanárok vezetése alatt gyönyörű Tátravidékünk tanulmányozására mentek. Október hó 4-ikén a hajnali indulás a Nap keltének gyönyörű színekben pompázó képét nyújtotta, majd odább a *Hernád* áttörését szemlélte az ifjúság, egyaránt látván a természetnek nagy erejét. A vonat mindinkább emelkedik és a *Hernád* völgyéből a *Poprád*ba megy át, de folytonos emelkedésében már két mozdonyra van szüksége, hogy a jelentékeny magasság miatti akadályt legyőzze, míg végre a *csorbai állomáson* 898 m. emelkedésben a vonat a legmagasabb pontját éri el. Nevezetes helyen állunk itt: európai vízválasztó ez, a honnan a folyók kelet és nyugat felé más-más tengerbe haladnak. *Csorbától* már a *Vág* völgyén rohan a vonat és ezzel egyszersmind távolodunk ama szép

képtől, a melyet a Tátra egész vonala nyújt az utasoknak. A kiránduló csapat *Csorbáról* a hatalmas moréna fáradságos megmászása után a tóhoz jutván, gyönyörű kilátást élvezett, a mely egyrészt a tó közelében kínálkozik, másrészt a távoli hegyek felé, mindkettő oly megragadó, hogy az ember csak hallgat és gyönyörködik. Azonban a társaság a kiszabott ideje miatt nem sokáig maradhatott a pompás tó körül, hanem a szép erdei területen át a *Poprádi tóhoz* sietett. Mily különbség a kettő között! A *Csorbainak* tekintete nyílt és bájos, a *Poprádié* komoly és zárt; amott a bástya szép kilátást enged, emitt az *Oszterva* útját vágja annak, de mindkettő szép a maga nemében. Az előhaladt őszi idő miatt már zárva volt a *poprádtavi menedékház*, de az ifjúság elég szórakozást talált a tó mellett, de csakhamar megindult, hogy vacsorára *Újtátrafűreden* legyen. A szíves fogadtatás és a jó vacsora felejtette a hosszú és itt-ott elég nehéz út fáradsalmait, a melyek mégsem törték meg az ifjúságot, mert daczára, hogy 30 kilométernél nagyobb utat tett meg, vacsora után még jó ideig szívesen élénkelgetett, jól érezte magát. A kényelmes ágy biztosította pihenés új erőre keltette a kirándulókat és 5-ikén a legnagyobb vágygyal törtek kifelé, hogy lássák a Tátravidék gyönyörű, a *Füredet*. De még szebb ennél a gyönyörű hegyvidék, a mely a telepet környezi; éppen nagyszerű, napfényes idő kedvezett, úgy, hogy a csúcsokat, az éleket és a mélyedésben levő havat oly tisztán lehetett látni, hogy a kirándulók csodálkozását keltette föl; a *füredi háztömegeből* ismét a szabad természetbe sietett az ifjúság és így a *tarpataki vízeséshez* jutott el, a melynek nagyszerűségét alaposan kiélvezte, mert valamennyit megnézte aprólékosan, úgy, hogy mindenki sajnálta, hogy már az ebéd ideje miatt búcsút kell vennie a pompás esésektől. A délután már nem kedvezett, mert a csúcsok sötét felhőkbe takarózva, eltűntek a kíváncsiak szeme elől, de különben is takarodót kellett fűjni, hogy a társaság haza jusson; jó egészséggel éjtél felé meg is történt ez. A két napi kirándulásnak tanulsága az, hogy e szép haza megismerésével járó kötelesség nagy örömet, testi és szellemi élvezetet nyújt.

Forrólég-kezelés

(kénes- és iszapfürdők helyettesítője)

hathatós, modern gyógyeljárás

izületi- és izomcsúz, köszvény, ischias, ideges fájdalmak (neuralgiák), mellhártya- és más szervek izzadmánya (exudát) ellen.

Dr. Duschnitz,
Főutca 121. sz.

* **Sertés-zárlat.** *Bártfán* és *Bártfa-Mihályon* a sertések között járványosan fellépett orbáncz miatt *Tóth István* rendőrkapitány zárlatot rendelt el. A *gribóvi* rendőrség táviratban értesítette a rendőrkapitányt, hogy *Bártfáról* a sertések behozatalát betiltotta

* **A falu jólétének előmozdításáért való jutalomdíj.** A *Kisbirtokosok Földhivatalintézete* 1500 koronát ajánlott fel *Tallián földmívelésügyi miniszternek* oly rendeltetéssel, hogy azt a községi-jegyzőknek jutalomként ossza ki, és pedig azok között, kik a mezőgazdaság fejlesztése, új keresetforrások nyitása, új munkaalkalmak teremtése által a falu népének jólétét mozdították elő. A miniszter egy 500, két 300 és két 200 koronás jutalomdíjakra osztotta fel az összeget és felhívta a községi-jegyzők országos egyletét, hogy minden jutalomra három érdemes, a falu jólétéért önzetlenül működő községi-jegyzőt hozzon javaslatba. A díjakat még ez évben kiadják.

* **Fényképezési vegyszerek alkotórészei,** valamint használatra készen egybeállítva is, *olsó árban* kaphatók *Cattarino Sándornál* Eperjesen.

* **Eltűnt ékszer.** *Hugonai Irén,* *Krémer Sándor* szintársulatának koloratur-énekesnője, október 12-ikén a «*Czigánybárok*»-ban *Saffi* szerepét játszotta. Előadás közben az öltözőszobában hagyott értékes ékszere eltűnt. A rendőrség a nyomozást azonnal megindította; eddig azonban eredmény nélkül. Az nap este több utcai gyereket alkalmaztak az előadásnál, a kik a tolvaj *czigány-karaván* rajkóit személyesítették. Nem lehetetlen, hogy valamelyik a valóságban is bemutatta a lopás művészetét.

* **Új dohánygyárak.** A pénzügyminisztérium már régebben komolyan foglalkozik újabb dohánygyárak létesítésének tervével. A végleges megoldást csak az elhelyezés kérdése gátolja meg. Annyi azonban bizonyos, hogy a tervezett két új dohánygyár és egy dohány-beváltóhivatal építő munkáit a jövő évben kiadják és az építést meg is kezdik. Ez a tény arra indít bennünket, hogy felvessük azt a kérdést, nem volna-e elérhető, hogy az új dohánygyárak egyike *Eperjesen* létesíttetnék? *Vármegyénkben* ipar nincs, ez egy új munkaalkalom lenne és sok száz kéznek adna állandó foglalkozást.

* E egy kar bejelenté
Értesítjü
Vogel
* Új kisebb k
lekedési
30 fillé
* Bc
György
nyársar
a ki ér
Pachma
először
menekü
ért betö
tolni. V
kált né
talált m
* M
háza
azon ár
lást ille
háza
* K
nyálkás
féle me
és kitü
és drog
50 fill.
Váci-ko
* T
igazolva
nagyban
pedig a
telepeng
* A
kitünö
Dezső
újabb sz
mennyek
mány, sz
művészi
ség jelle
kező: I
Pártügy
Lajos.
— Gust
«Eperjes
— Rásp
intelligen
kamarája
Magyar
— Iksz:
— —xy
(regény)
Szerkesz
erősen se
V. kerü
Budapes
Központ
* M
kötése
tet intéz
jéhez. m
kedelmi
letek me
részleges
* A
szággal
ideiglene
1904. év
tott ki,
oldattak
lévő által
mazandó
dula, szá
gyoró, é
tisztá, ho
kilogram
vámment
természe
tartalom
lyeknek
százalék
és melye
mentes v
talos elle
a menny
ugyaneze
élvező ál
zatnak b
vámkezel
ként (tel

* **Elfogott kanári-madár.** Még október 3-ikán egy kanári-madár elfogott, mely, a rendőrségnél tett bejelentés után tulajdonosa által még nem kerestetett. Értésítjük a jogos tulajdonost, hogy a kanári madarat *Vogel Bélanal* (Holló-utca) átveheti.

* **Új vasúti téli menetrend.** Az Útmutató kisebb kiadása — mely az összes magyar és közös közlekedési vállalatok menetrendjeit tartalmazza — kapható *30 fillérért Kósch Árpád* papírraktárában Eperjesen.

* **Betörés.** Október 8-ikán betörő járt Pachmann Györgyné szentlászló-utcai lakásán. *Vavrek János* nyársardói illetőségű fiatal szolgálégyény volt a betörő, a ki éppen a ládafiát igyekezett feltörni, a mikor Pachmanné váratlanul hazaérkezett. A meglepett suhanc először az ágy alatt rejtőzött el, majd az ajtón át elmenekült. A rendőrség több napon át kutatta a tetten ért betörőt, de csak nem sikerült rejtekhelyét kipuhatolni. Végre is a mezőkön bukkantak rá. Ott bujkált négy napon át s éjjelenként a szénaboglyákban talált menedéket.

* **Milyen árúkkal vásárolhatnak a felvidéki házalók?** Felsővidéki házalók a hetivásárokat csak azon árúkkal látogathatják, melyek tekintetében a házalást illetően is kiváltságot élveznek és a melyekre házalási engedélyük így szól.

* **Köztudomású,** hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű *Esger-féle mellpasztillák*, melyek a gyomrot nem rontják és kitünő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogueriában. Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadozoz 50 fill. Főraktár: Nádor-gyógyszertár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

* **Tűzifa-nagykereskedéshez mikor kell iparigazolvány, mikor telepengedély?** Annak, ki tűzifával nagyban kereskedik, iparigazolmányt kell váltania, a ki pedig a fakereskedésen kívül tűzifaraktárt is tart, annak telepengedélyre is szüksége van.

* **A «Magyar Közélet»** — mely dr. Halmi Elemér kitünő szerkesztésében, köztudomás szerint br. Bánffy Dezső nemzeti magyar politikájának organuma — legújabb száma teli van aktuális, érdekes és értékes közleményekkel a politika, társadalom, közgazdaság, tudomány, szépirodalom és kritika köréből. Önálló felfogás, művészi stíl, gazdag tárgyismeret és közvetlen jólértesült ség jellemzik e lap magas nivójú tartalmát, mely a következő: Dr. Halmi Elemér: «A jövő politikája». — Pártügyek. — Zéta: «Kossuth Ferencz — Kossuth Lajos». — Szilánk: «Egy színház megnyitására» (vers). — Gustave Guiches: «Kártya és szerelem». — H. K.: «Eperjesi levél». — Dr. Ajtay József: «Nemzetiségek». — Ráspoly: «Katholikus párt». — H—ő: «A magyar intelligencia gyomra». — L. L.: «Az ország első kamarája». — Dr. Ludwig Rezső: «Alldeutsch könyv Magyarországról». — Ggy.: «A türelem és nagyság». — Iksz: «Új magyarok». — *Holitzó*: «Darázsészek». — —xyi: «Külföld». — Kárpáti: «Aczéljelleme», (regény). — Kritika. — Közgazdaság. — Pénzügy. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. A tartalmas és erősen sovínista irányú szemle szerkesztősége Budapest, V. kerület, Kálmán-utca 10 sz. a., kiadóhivatala pedig Budapest, VI. ker., Váci-körút 61. sz. a. (Országos Központi Községi Nyomda-részvénytársaság) van.

* **Munkaszünet idején a biztosítási ügyletek kötése is tilos.** A m. kir. belügyminiszter úr rendeletet intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, melynek lényege a következő: Ipari és kereskedelmi ügyletekben mellesleg gyakorolt biztosítási ügyletek megkötésének munkaszüneti napokon az ily ügyletek részleges nyitvatartási idejében is feltétlen tilos.

* **Az olasz vámtarifa módosítása.** Az Olaszországgal való kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak ideiglenes rendezése tárgyában a m. kir. minisztérium 1904. évi 4853 minisztereln. szám alatt rendeletet bocsátott ki, mely szerint egyes árucikkek a vám alól feloldattak, illetve vámtételök leszállítottak. Az érvényben lévő általános vámtarifánál a jelenleg forgalomban alkalmazandó vámok a következőképp módosítottak: Mandula, szász, héjastul vagy a nélkül, vámmentes; moogyoró, éret, száraz, 100 kgr.-ként 1 arany frt; faolaj tiszta, hordókban, tömlőkben vagy hólyagokban 100 kilogrammonként 2 arany frt; szénkénnel kivont olaj vámmentes. Az 1904. évi termésű, házastásra szánt, természetes fehér borok, melyekben az eredeti cukortartalom $\frac{2}{3}$ része erjedés következtében elenyészett, melyeknek kiszámított alkoholtartalma $11\frac{1}{2}$ térfogat-százaléknál nagyobb, de a 15%-ot nem haladja túl és melyek literenként 21 gr. vagy ennél több cukormentes vonatanyagot tartalmaznak, hordókban, hivatalos ellenőrzés mellett végrehajtandó házastási céljaira, a mennyiben ezen borok 1904. okt. 15-ikétől bezárólag ugyanezen évi decz. 31-ikéig a legnagyobb kedvezményt élvező államokból a szárazföldi határon át vasúton hoztatnak be és a budapesti és bécsi fővámvivataloknál vámkezelteknek, legfeljebb 450,000 q mennyiség 100 kgr.-ként (teljsúly) 650 arany frt. Ugyancsak a f. é. október

15-ikétől decz. 31-ikéig terjedő időszak alatt a mazsola-bor hordókban legfeljebb 4000 q (teljsúly) mennyiségben 100 kgr.-ként 750 arany frt vámmal fog a korábbi módozatok mellett bebocsátatni. A fenti vámmódozat 1904. okt. 15-ikén lép életbe.

* **Megrendeléseket a cipőkereskedő is felvehet.** Egy készcipőárú-kereskedő ellen a cipésziparnak jogszavatlan gyakorlása miatt indított iparkihágási ügyben az elsőfokú ítélettel egybehangzó másodfokú ítélet a vádlottat az 1884. évi XVII. t.-czikk 4. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanazon törvény 156. §-a a) pontja alapján 25 korona pénzbüntetéssel, illetve megfelelő elzárással büntette. A miniszter panaszoltat a terhéről kihágás vádját alól felmentette, mert az, hogy a cipőkereskedő vevői részére mérték után cipőket rendel, de maga cipőket nem készít, a cipészipar gyakorlásának nem tekinthető.

* **Rendőri hírek.** Leskó József lakatos-legénynek ördögös módon eltűnt az órája. Ugyanakkor eltűnt a városból *Jordán F.* lakatos-legény is, a kívül Leskó egyazon mesternél dolgozott. A két eltűnés közötti összefüggés természetesen valószínűnek látszott s így Jordán felkutatására minden lehető elkövetett a károsult. Okt. 9-ikén a főutcán szembe találkozik eltűnt kamarásával s ezt az örömdetelést viszontlátást sietett bejelenteni a rendőrségnél. Jordán előállítására pár pillanat múlva volt; hasonlóképpen egykettőre beismerte a lopást is, a mit egyébként a nála talált zálogcédula kíméletlenül rábizonyított. Az esetet feljelentették az ügyészségnél. — *Lőrinc Anna* fiatal cselédleány azzal hálálta meg a neki éjszakai szállást adott F. B.-né jószágát, hogy reggelre kelve több darab ruhaneműt lopott el tőle s megszökött. A rovott múltú tolvajt buzgalommal keresi a rendőrség.

* **Új bankó.** Az Osztrák-Magyar Bank ez ősszel új tízkoronás bankjegyeket fog kibocsátani, mert a ma forgalomban lévő tízkoronásokat nagyon könnyen lehet hamisítani s e miatt ma már tömördek hamis tízkoronás van forgalomban. Az új bankjegyben lesz valami új találmányú titkos jegy, a melyet állítólag lehetetlen utánozni. Az új tízkoronás bankjegyek érdekesek lesznek még azért is, mert igen hosszúka alakjuk lesz. Csaknem címszalaghoz hasonlítanak majd az új, igen keskeny és hosszú tízkoronások. A mai papírpénzünknek elég szerencsétlen formájuk van, mert többnyire keresztbe is hajtjuk őket s így aránylag nagyon hamar elrongyolódnak, míg a hosszúka amerikai papírpénzek — a melyeket mindig csak egy irányban hajtanak össze és sohasem keresztben, — igen sokáig épségben maradnak.

* **A magyar ipar Dániában.** Ritzau Erik kopenhágai újságíró okt. 18-ikán Ungarske Magasin czég alatt a magyar háziipari termékek terjesztésére állandó raktárt nyit Kopenhágában. A minap Budapesten járt és kihallgatáson volt a kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztereknél, a kik megígérték anyagi támogatásukat is, ha a vállalkozásnak két év alatt valamelyes eredménye lesz. Ritzau most a vidéken jár, a székel és csángó háziipar termékeit vásárolja össze és fölkeresi mindazokat a magyar városokat, a melyek ipari specialitásait alkalmasnak tartja a dán közönség érdeklődésének fölkelésére.

* **A gyári cipők ellen.** Kitalálták végre a szegszárdi cipészek, hogy kell hoztú állni a cipőgyárak ellen. Nagygyűlést tartottak és elhatározták, hogy gyári cipőt többé nem javítanak és a ki ezt teszi, azt pénzbírsággal büntetik. Hogy azt fölőssé is tegyék, most tanulni akarnak, hogy minél tökéletesebb cipőt tudjanak előállítani. A pécsi kereskedelmi iparkamara kérelmére a kereskedelmi miniszter Szegszárdon cipészipari szaktanfolyam tartását engedélyezte.

* **Divattanulmány urak részére.** (Reggeltől éjfélig.) Reggel: Nyerselyemből készült reggeli kabát vörös selyembéllel és kihajtással. Bő újjak, vörös selyemzsinórozás. Nadrag ugyanazon anyagból, mint a kabát. Bő szabás — *Lovaglás*: Zsaket-szabású kabát, magas, de nagy kihajtással. Csípőben kétoldalt lebbentyűkkel ellátott zsebek. A kabátnál világosabb breeches vagy rendez alakú nadrag. Előbbi esetben lakkcsizma, utóbbiban lakkcipő. Sarkantyú. Alacsony czilinder vagy fekete keménykalap, lovaglókeztű. Kétszer a nyak körül hajtott, szélesre kötött és sport-tűvel rögzített fehér oxford-nyakkendő. — *Keresztelés*: Fekete redingót (selyemkihajtással), fekete, kétsoros mellény. Szürke csíkos, egyenes esésű nadrag. Czilinder. Fehér, sima elejű pikéng, hosszú, fehér selyemnyakkendő, sötétszürke keztű és gombos sevrócipő. — *Képviselelő*: Redingót Sötét kétsoros vagy fehér piké egysoros mellény. Szürke csíkos nadrag, fényezett gombos-czipő, fehér ing. Hosszúra vagy szélesre kötött szolid színű nyakkendő. Czilinder, szürke keztű — *Főúri menyegző*: Dizmagyar vagy teljes esti toalet. —

Matiné: Fekete zsaket vagy egysoros «Prince Albert»-kabát. Kétsoros mellény. Szürke vagy fekete alapon csíkozott nadrag. Fehér, redőzött elejű pikéng. Élénk színű hosszú nyakkendő. Czilinder. Világosbarna keztű, gombos lakkcipő. — *Kihallgatás*: Frakk. Egysoros fekete mellény. Fekete nadrag. Czilinder. Fehér, sima, vászonelejtű ing. Zárt álló-gallér. Gyöngy-melgombok. Fehér batiszcsokor. Fehér glazskeztyű. Lakkcipő. — *Délelőtti látogatás*: Fekete zsaket. Fehér vászon- vagy pikémellény. Fekete alapon keskeny fehér csíkos nadrag. Fehér ing. Sötét vagy világos hosszú nyakkendő. Világosszürke keztű. Czilinder. Gombos sevrócipő. — *Séta*: «Gun-club check» zakóöltöny. Kabát egysoros, magas Mellény egysoros. Nadrag inkább szűkebb, egyenes esésű. Élénk színű hosszú nyakkendő «square» selyemből, hosszúra kötött esarp vagy nehéz selyem csokornyakkendő. Sima elejű színes ing. Fehér «Casino»-gallér, színes, sarkos kézelő, rögzített dupla kézelőgomb. Fekete keménykalap. Sötétszürke keztű. Gombos lakkcipő. Ezüstdíszítésű sétabot. — *Diszbed*: Teljes esti toalet. — *Turf*: Sötétszürke redingót vagy zsaket. Kétsoros magas, színes mellény, keskeny, hosszúra kötött vagy széles nyakkendő. Czilinder. Fűzős lakkcipő. Szürke sevrókeztű. Hűvös, borult napokban «Gun-club check» zakóöltöny. Vörös kutyabőrkeztű. Hosszúra kötött. csíkozott, élénk színű nyakkendő (dressz színek), czeruzával ellátott vagy pásztorbot módra hajlított fogójú vastagabb sétabot. Sötétbarna fűzős sevró-czipő, «green mixed» vagy «brown mixed» szövetből való egysoros felöltő. Esős időben sötétkék, igen bő kétsoros gummikabát vagy vízmentes szövetből készült Raglán. — *Tennis*: Egysoros, béleletlen bő kabát és nadrag fehér, egyszínű vagy csíkozott gyapjúflanellből. Lapos, kockás sapka. Színes flanell- vagy oxfording. Foulard selyemőv. Tarka, keskeny, csokornyakkendő vagy «Lavalier». Sárga félcipő gummitalppal. — *Vadászat*: Angol lodenből vagy «cord velvet»-ből (rovátkás pamutbársony) készült egysoros elég bő kabát (esetleg iramszarvasbőr-kabát) és lengyel formára jó bőre szabott nadrag. Skót- vagy csíkos vadászharisnya, magas, fűzős czipő bagariabőről. Magas, világos bokavédő. Élénk színű flanell-ing lehajtott puha gallérral, tarka foulard-nyakkendő. Lapos sapka ugyanazon szövetből, mint az öltöny, vagy kockás gyapjúkalméből. Barna iramszarvasbőr-sapkák igen divatosak. — *Színházi premér*: Fekete redingót nyírott seviot-kamarnból, kétsoros fekete mellény. Szürke, csíkos nadrag. Czilinder. Fehér ing, álló-gallér. Fehér vagy világos esarp. Sárga sevrókeztű. Gombos lakkcipő szürke szarvasbőrbetéttel. Fekete Raglán-felöltő. — *Diszbed*: Esti toalet. — *Férfi-estély*: Fekete szmoking nyírott seviot-kamarnból. Fekete egysoros (U kivágású) vagy fehér pikémellény, fekete nadrag (ugyanazon szövetből, mint a kabát). Fehér ing, álló vagy magas, lehajtott gallér. Galambszürke glazs-keztű. Gombos lakkcipő, felsőrész fekete posztóbol. Fekete Raglán-felöltő.

== BERGER KÁVÉHÁZA. ==
LAPOK minden modern nyelven.

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Kérjen mindenki

saját érdekében

**Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyet és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen. húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:		
1/2 literes palaczk	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1/1 " "	8 " "

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsöléssel használt házszer bevásárlásnál, — a mely minden gyógyszerárakban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a 40 év óta fenálló

Wieland és Schroepfer-féle

jóhírű **czukrászdát** f. é. október 1-jétől átvettük, s

Scholze A. és Fia

czég alatt továbbfolytatni fogjuk.

Ez alkalommal a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva magunkat, jegyzünk mély tisztelettel

Scholze A. és Fia.

Csak
Globus
tisztító-
kivonattal
tisztítsunk

Amerikába

menetármérséklése a III. osztálynak.

100 korona

Bécsből Antwerpenen át

NEW-YORK-, PHILADELPHIAba

ellátással együtt.

Ezen kivételes ár biztosítása végett az utasoknak 20 korona előleget kell küldeni a

RED STAR LINEnek
Wien, Wiedner Gürtel 20.

BRÁZAY-FÉLE SÓSBORSZESZ

Ha étkezés után Brázay-féle sósborszeszszel — vízzel keverve — öblögeti a száját, úgy fogai, a száj és íny tiszták maradnak s megvédetnek a romlástól.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s díszesen felszerelt

Legválasztékosabban beren

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és ritékok czégnomással. ...

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítása, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása.

Különlegesség könyvnyomdai színyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Pénzügyintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hirlapra előfizetések közvetítése.

műsorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítása. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Motorhajtóerőberendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készilendő nyomtatványokról — postafordultával.

Ne adjon semmit!

bármely magasztalásra

hanem mintagyűjteményünk megtekintése által győződjék meg önmaga, hogy Bécsben nem létezik második olyan üzlet, a hol a legutóbbi davatú szolid pamut-, selyem- és mosószövetek, valamint minden ruházati cikk oly bámulatos olcsó áron kapható, mint nálunk.

Egy ily módon kitöltött levelezőlap elegendő, hogy rendkívül gazdag tartalmú mintagyűjteményünket azonnal ingyen és bérmentve megküldjük.

Herren Ludwig Zwieback & Bruder
Wien, VI/2,
Mariahilferstr. 111.
Senden Sie mir Ihre
Muster-Kollektion
Achtungsvoll
Emma Walter.

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse nur 111.

==== Pompásan illusztrált divat-árjegyzék. ====

5776—1904. k. sz.

Pályázati hirdetés.

Eperjes sz. kir. város tanácsa részéről egy, évi 800 korona javadalmazással, természetbeni lakással és fűtéssel egybekötött gépészeti állásra ezennel pályázat hirdetik.

Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy életkorukat, nyelvismereteiket és képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Eperjes sz. kir. város tanácsához címezve, f. évi október hó **26-ik**ig bezárólag nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy ezen állásra csak oly folyamodó nevezhető ki, a ki testi alkalmatosságát közhatalos orvosi bizonylatával igazolja s az állandó gőzgépezetők, valamint az állandó gőzkazánfűtők nézve előírt vizsgálatot letette; továbbá, hogy az illető addig, míg a fent jelzett természetbeni lakás átadatik s a fűtés szolgáltatik, ezen időre havonként 90 koronára emelt, tehát 23 korona $33\frac{1}{3}$ fillérrel fokozott havi fizetésben részesül.

Eperjes sz. kir. város gazdasági tanácsának 1904. október 8-ikán tartott üléséből.

Podhorányi Bálint,
polgármester.

Magyar József,
főjegyző.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen erről fűzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Naltju“-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Amerika.

Abfahrt von Havre jeden Samstag.
Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung, inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahnfahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

Wien, IV., Weyringerg. 8.

Van szerencsénk a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy Eperjesen, a **Szebeni-út 6.** számú házban egy

Magyaralföldi, Gémes-féle házikenyer-sütődét

rendeztünk be. Midőn a n. é. közönséget kérjük, hogy bármikor meggyőződést szerezzen a kenyérsütés tisztaságáról, egyúttal arra bátorodunk figyelmeztetni, hogy csakis az a valódi Gémes-féle alföldi házikenyer, melynek minden egyes kenyeren az alanti czínke van felragasztva.

Tisztelettel Magyaralföldi Gémes-féle házikenyer-sütőde,
Eperjes, Szebeni-út 6.

Kapható Kónya Miklós úrnál . . . Főutca **43.**
Eperjesen: Holländer Samu úrnál . . . Főutca **127.**
Rosenberg Jakab úrnál . . . Lőcsei-út **13.**
Gidon Kálmán úrnál . . . Bártfai-út —
és a sütődében . . . Szebeni-út **6.**

2908—1904. tkvi sz.

Árverési hirdetés kivonata.

A kissebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, a benyújtott kérelem következtében, Oszlovics András dobói lakosnak dr. Prokopovitsch Béla kissebeni ügyvéd által ügygondnokolt ismeretlen tartózkodású legif. Molcsán János elleni 1000 kor. tőke, ennek 1899. évi január 1-től járó 5% kamatai, 339 kor. 16 fill. eddigi, 30 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: LX. t.-cz. 144. §-a alapján s a 146. és 156. §§-ai értelmében a dobói 29. sz. tjkvben foglalt $\frac{1}{2}$ -ad úrbéri telekhez tartozó 133., 209., 242., 274., 318., 332., 404., 446. és 489. hr. sz. birtokrészekből és az ehhez tartozó erdő- és legelőilletőségéből B. 13. alatt legifjabb Molcsán János nevére írott $\frac{1}{2}$ -ad részre a végrehajtási árverést elrendeli azzal, hogy a mennyiben ezen ingatlan a C. 10. sorsz. alatt íj. Molcsán János javára bekebelezett élethossziglani hasznélvezeti jog fentartásával az ezt megelőzőleg bekebelezett követelések kielégítésére ezennel 600 koronában meghatározott összegért el nem adatnék, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgálmi jog fentartása nélkül a kitiűzött határnapon újabban elárvereztetik s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Dobó község házában 1904. évi **november hó 7-ik napján délelőtti 9 órakor** fog megtartatni a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint Dobó község-házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási s becsár 980 kor.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is eladtni fog.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 98 koronát készpénzben vagy óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezeihez lefizetni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kisseben, 1904. évi augusztus hó 4-ikén.

Kochina Emil,
kir. aljársbíró.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

Erzsébet-szanatórium-sorsjegyek

részletfizetés melletti elárúsítására.

• FUCHS H. váltóháza •
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1.

Ki czipőzetét elegáns és tartóssá akarja tenni,

használja a

Globin-t

Legfinomabb bőrtisztítószer jobb czipőzetre.

Egyedüli gyár: Fritz Schulz jun., Akt.-Ges.
Eger i. B., Leipzig.

Ablak- és ajtó-^{légmentesítő} vatta-kolbászkok

melyek által fát takarítunk s betegséget gátolunk meg,
méterenként **6 és 12 fillérért**
kaphatók:

Theisz Armin

gyermekjáték-, díszműárú-, fegyver- és hangszer-raktárában

Eperjesen, Fő-utca 58. sz. alatt.

Igazi úrnő

arcának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohase használjon mást, mint a világ-hírű, 1885. óta törvényesen védett

KRIEGNER-féle

CRÈME DE MARGUERITE-t.

Ezen kiváló készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utánozatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félet!**

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

Kriegner György gyógyszer-tára a „Magyar” koronához,
BUDAPEST, VIII. KALVIN-TÉR.
Diszkrét postai szétküldés naponta!

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószerszám puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.

Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

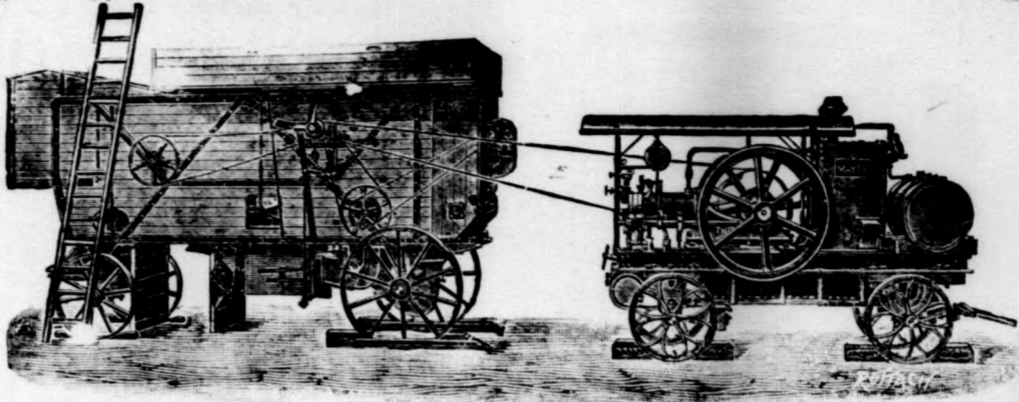
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitérő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása
Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víz-nyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kiváratra minden szükségletre külön költségvetés.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi — és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Árok-utca 37. számú házban
egy 3 szobás

I. emeleti lakás

október 1-jétől kiadó.

CHOCOLAT KOHLER

világhírű finom gyártmány

Egyedüli elárúsító nagyban Magyarországon:

BRÁZAY KÁLMÁN

BUDAPEST VIII. József körút 37-39.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszerszám, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszénénél, csúznál és meghűléseknel bedőreslésésként használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél. Budapesten.

Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában. Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

— Doboza 1 korona és 2 korona. —

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Kapható:

Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszer-tárakban és Pálesch Árpád droguistánál. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszer-tárakban.

Schicht-szappan

„szarvas”

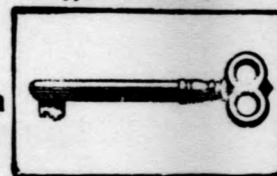
vagy

„kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!